

Sve veća budžetska izdvajanja za vjerske zajednice

U sekularnoj BiH sve veća budžetska izdvajanja za vjerske zajednice

Ekonomska analitičarka gđa **Svetlana Cenić** je za Fondaciju CPI analizirala izdvajanja budžetskih sredstava za vjerske zajednice u Federaciji BiH, Republici Srpskoj i Distriktu Brčko, za 2010. i 2011. godinu. Podaci se odnose na izdvajanja za vjerske zajednice, obnovu i izgradnju vjerskih objekata, kao i za vjerske škole i institucije na svim nivoima vlasti u BiH. U nastavku teksta objašnjava kako je došla do ovih podataka i koliko su povećana izdvajanja vjerskim zajednicama u odnosu na 2010. godinu.

Za BiH važi jedno pravilo kad se donose budžeti: sve može propasti, samo novca za vjerske zajednice mora biti!

U Bosni i Hercegovini, prema nedavnom istraživanju UNESCO-a, ima više od 15 posto nepismenog stanovništva, što je svrstava u rang nerazvijenih afričkih zemalja. Uporedo s rastućom nepismenošću, povećavaju se izdvajanja za vjerske zajednice, gdje je npr u Republici Srpskoj u 2011. godini izdvojeno 2,550.000 KM, što je povećanje od 50,000 KM u odnosu na 2010. godinu, povećanje je i u Federaciji BiH. Kako ovo tumačite?

Cenić: Još je veće povećanje u Federaciji BiH u 2011. u odnosu na 2010. godinu - 3,5 miliona više samo iz entitetskog budžeta! Očito se koalicija sa hrvatskim desničarima koštala podosta, a i valjalo je kupiti i mir kod verskih zajednica. Ili, pogledajte npr Distrikt Brčko. Šampion po broju stavki izdvajanja, s tim da još daju i grantove za sve tri verske zajednice za doprinose za PIO i zdravstvenu zaštitu. Pri tome, to što iznos izdvajanja u RS deluje simbolično u odnosu na zbir iz Federacije, zamagljuje istinu da svaka opština u RS, svaka institucija, ustanova slavi krsnu slavu i to u sekularnoj državi i sa Ustavom u kojem je ugrađena jednakopravnost i konstitutivnost.

Dalje, moraju se iščitati svi službeni glasnici da se vidi, recimo, kad se verska zajednica oslobodi plaćanja nekih dozvola, pokloni se parcela ili se oslobodi nekih drugih davanja. No generalno za celu BiH važi jedno pravilo kad se donose budžeti: sve može propasti, kriza može biti ne znam kolika, ne mora biti ni za šta, ali mora biti za udruženja koja će pomoći opstanku na vlasti: verske zajednice, boračka udruženja (naglašavam: udruženja! Ne odnosi se na davanja po raznim osnovama, veteranima i sl.), sindikat, administrativne uprave i političke partije! Naravno, ja se stalno pitam po čemu smo mi to sekularna država?! Možda jedino po tome što nam verska lica ne sede u vlasti direktno kao izabrana, imenovana ili postavljena lica. Nacionalna partokratija u sadejstvu sa verskim zajednicama - tako se dolazi na vlast, opstaje na vlast i kupuje vlast. Pogledajte i opštine ili kantone tamo gde, kao, vladaju socijaldemokrati, pa ćete videti kako se obilato pomažu verske zajednice, bez obzira da li se radi o novcu za njihov rad, obnovu i izgradnu verskih objekata ili za škole i institucije sa verskim ili nacionalnim predznakom. Ne zaboravite da su verske zajednice oslobođene i poreza, pa tako Pravilnikom o primjeni zakona o PDV-u u članu 28 stoji: "...oslobađa od plaćanja PDV-a za promet dobara i usluga iz oblasti sporta, usluge koje obavljaju vjerske,

političke, humanitarne, sindikalne, dobrotvorne, invalidske ili slične organizacije”. Poresko oslobađanje iz članka 24. stavak 1. tačka 7. Zakona, se odnosi na usluge i isporuke dobara vjerskih organizacija ako se obavljaju radi zadovoljavanja vjerskih potreba u skladu sa propisima kojima je regulisano obavljanje tih djelatnosti. Ali, da li ste čuli ikada da je neki sveštenik oslobodio od plaćanja za krštenje, sahrane, odnosno da li su naša verska lica, iz bilo koje verske zajednice, pristala da neki obred urade džaba?! Čak postoje cenovnici! Gde je tu vera, milosrđe ili bilo šta od onoga što piše u svetim knjigama, ne znam.

Podaci do kojih ste došli odnose se na budžetska izdvajanja za vjerske zajednice, obnovu i izgradnju vjerskih objekata, kao i za vjerske škole institucije i sl, na svim nivoima vlasti u BiH. Na koje ste najčešće probleme nailazili prilikom prikupljanja ovih podataka?

Cenić: Doći do budžeta nekih opština ili kantona ravno je poduhvatu. Pri tome ni ministarstva finansija nemaju opštinske budžete jer ima šalju propisani formular da popune, gde nema analitike. Neke opštine vrlo uredno objavljuju važna dokumenta, pa i budžet na svojim internet stranicama, ali većina ne odgovara ni na brojne upite, a kamoli da objavi budžet! Onda, ovo je država sa različitim budžetskim sistemima u entitetima, a da ne govorim da je svaki budžet priča za sebe. Zna li šta znači iščitati svaku stavku iz ovoliko budžeta u državi? Podsećam da ih u Federaciji ima 90, u RS 64, te na sve to državni budžet. Analiza je rađena za 2010. i 2011. godinu. Napominjem da ovde nisu sabirani iznosi za javne kuhinje ili grantovi za humanitarni rad organizacija sa verskim predznakom.